

ROZSUDEK SOUDU (prvního senátu)

27. září 2005 *

Ve věci T-26/03,

GeoLogistics BV, dříve LEP International BV, se sídlem ve Schiphol Rijk (Nizozemsko), původně zastoupená H. de Bie a K. Schellaarsem, poté H. De Bie a A. Huizingem, advokáty,

žalobkyně,

proti

Komisi Evropských společenství, zastoupené X. Lewisem, jako zmocněncem, ve spolupráci s F. Tuytschaeverem, advokátem, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalované,

podporované

Španělským královstvím, zastoupeným L. Fraguas Gadea a J. M. Rodríguez Cárcamem, abogados del Estado, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

vedlejší účastníkem,

* Jednací jazyk: nizozemština.

jejímž předmětem je žádost o zrušení rozhodnutí Komise REM 08/00 ze dne 7. října 2002, které prohlašuje, že prominutí dovozního cla ve prospěch žalobkyně, které je předmětem žádosti předložené Nizozemským královstvím, není odůvodněné,

SOD PRVNÍHO STUPNĚ EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ (první senát),

ve složení J. D. Cooke, předseda, R. García-Valdecasas a I. Labucka, soudci,
vedoucí soudní kanceláře: J. Plingers, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 12. dubna 2005,

vydává tento

Rozsudek

Právní rámec

Pravidla týkající se vnějšího tranzitu Společenství

- 1 Na základě článků 37, 91 a 92 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství (Úř. věst. L 302, s. 1; Zvl. vyd. 02/04,

s. 307; dále jen „celní kodex“), zboží dovezené do Společenství, které není zbožím Společenství, které místo aby podléhalo dovozním cłům, bylo propuštěno do režimu vnějšího tranzitu Společenství, může být přepravováno za celního dohledu na celním území Společenství až do jeho předložení celnímu úřadu určení.

- 2 Držitel režimu vnějšího tranzitu Společenství je celním kodexem definován jako „hlavní povinný“. Z tohoto titulu musí celnímu úřadu určení ve stanovené lhůtě předložit zboží v nezměněném stavu a dodržet opatření uvedeného režimu (článek 96 celního kodexu). Tyto povinnosti jsou ukončeny v okamžiku předložení zboží s příslušnými doklady celnímu úřadu určení (článek 92 celního kodexu).
- 3 V souladu s článkem 94 celního kodexu musí hlavní povinný poskytnout jistotu k zajištění úhrady celního dluhu a jiných poplatků, které mohou ohledně zboží vzniknout. Článek 191 celního kodexu v tomto ohledu upřesňuje, že na žádost dotčené osoby celní orgány povolí poskytnutí souborné jistoty ke krytí více operací, u nichž vznikl nebo by mohl vzniknout celní dluh. Podle článku 198 celního kodexu, zjistí-li celní orgány, že poskytnutá jistota nezaručuje nebo nadále nezaručuje, že celní dluh bude určitě a zcela uhrazen ve stanovené lhůtě, budou vyžadovat, aby povinný podle vlastního uvážení poskytl buď doplňující jistotu nebo nahradil původní jistotu novou.
- 4 Podle článků 341, 346, 348, 350, 356 a 358 nařízení Komise (EHS) č. 2454/93 ze dne 2. července 1993, kterým se provádí celní kodex (Úř. věst. L 253, s. 1; Zvl. vyd. 02/06, s. 3), v pozmeněném znění (dále jen „prováděcí nařízení“), musí být dotčené zboží nejprve předloženo celnímu úřadu odeslání spolu s prohlášením T1. Celní úřad odeslání stanoví lhůtu, ve které má být zboží předloženo celnímu úřadu určení,

opatří prohlášení T1 příslušnými údaji, ponechá si vyhotovení pro něj určené a ostatní vyhotovení předá hlavnímu povinnému. Vyhotovení prohlášení T1 provází zboží v průběhu přepravy. Po předložení zboží celní orgán určení vyznačí na vyhotoveních prohlášení T1 výsledek své kontroly a zašle jedno vyhotovení neprodleně celnímu úřadu odesláním, obvykle prostřednictvím ústředního orgánu.

- 5 Článek 203 odst. 1 celního kodexu stanoví, že celní dluh při dovozu zboží vzniká odnětím zboží podléhajícího dovoznímu clu celnímu dohledu. Na základě odstavce 3 tohoto ustanovení je dlužníkem tohoto dluhu jmenovitě osoba, která má plnit povinnosti vyplývající z celního režimu, do kterého bylo zboží propuštěno.

- 6 Podle článku 217 celního kodexu vypočtou celní orgány výši dovozního cla nebo vývozního cla vyplývající z celního dluhu, jakmile mají potřebné údaje a zapíší ji do účetních dokladů nebo na jiný rovnocenný nosič údajů („zaúčtování“). Článek 220 odst. 1 celního kodexu stanoví, že nebyla-li částka cla vyplývající z celního dluhu zaúčtována v souladu s články 218 a 219 uvedeného kodexu, nebo byla-li zaúčtována ve výši, která je nižší než částka dlužná ze zákona, zaúčtuje se částka cla, která má být vybrána nebo dovybrána do dvou dnů ode dne, kdy se celní orgány o této situaci dozvěděly a mohou vypočítat částku dlužnou ze zákona a určit dlužníka. Tuto lhůtu lze prodloužit v souladu s výše uvedeným článkem 219. Podle čl. 221 odst. 1 celního kodexu, jakmile je částka cla zaúčtována, musí být odpovídajícím postupem sdělena dlužníkovi.

- 7 Článek 379 odst. 1 prováděcího nařízení stanoví, že jestliže zásilka nebyla předložena celnímu úřadu určení a jestliže nelze zjistit místo porušení předpisů nebo nesrovnalosti, oznámí to celní úřad odeslání hlavnímu povinnému co nejdříve, nejpozději však před uplynutím jedenácti měsíců ode dne registrace prohlášení pro tranzitní režim Společenství. Podle odstavce 2 tohoto ustanovení musí být v tomto oznámení uvedena zejména lhůta, ve které je celnímu úřadu odeslání třeba věrohodně prokázat řádné provedení tranzitní operace nebo skutečné místo porušení předpisů. Tato lhůta činí tři měsíce ode dne oznámení.

Pravidla týkající se vrácení nebo prominutí dovozního nebo vývozního cla

- 8 Článek 239 celního kodexu stanoví možnost vrácení nebo prominutí dovozního nebo vývozního cla v případech, které vyplývají z okolností, jež nelze přičítat podvodnému jednání nebo hrubé nedbalosti zúčastněné osoby.
- 9 Článek 239 celního kodexu byl upřesněn a rozvinut prováděcím nařízením, zvláště články 899 až 909. Článek 905 odst. 1 prováděcího nařízení stanoví, že pokud vnitrostátní celní orgán, jemuž je podána žádost o prominutí cla, není schopen přijmout rozhodnutí podle článku 899 a je-li možno z odůvodnění žádosti usuzovat, že se jedná o zvláštní situaci, která vznikla na základě okolností, jejichž vznik nelze přičítat hrubé nedbalosti ani podvodnému jednání zúčastněné osoby, předloží členský stát, o jehož orgán se jedná, věc Komisi.

Skutkový základ sporu*Dotčené operace vnějšího tranzitu Společenství*

- 10 Žalobkyně, podnik se sídlem v Nizozemsku s dřívějším názvem LEP International BV, mezi 16. lednem a 7. srpnem 1995 vyhotovila jako celní zástupce čtrnáct dokumentů pro vnější tranzit Společenství pro převoz různých nákladů masa (zejména hovězího masa, telecího brzlíku a drůbeže) do Maroka, přičemž byla hlavním povinným pro tyto operace. Tyto dokumenty byly vyhotoveny na účet jediného zmocnitele, společnosti Hector International se sídlem ve Spojeném království. Jedná se zejména o následující prohlášení T1:

— č. 5100507 ze dne 16. ledna 1995;

— č. 5100508 ze dne 16. ledna 1995;

— č. 5102442 ze dne 8. března 1995;

— č. 5102443 ze dne 8. března 1995;

— č. 5104186 ze dne 25. dubna 1995;

— č. 5104187 ze dne 25. dubna 1995;

- č. 5104188 ze dne 25. dubna 1995;
- č. 5105833 ze dne 12. června 1995;
- č. 5105896 ze dne 13. června 1995;
- č. 2501311 ze dne 17. června 1995;
- č. 5106710 ze dne 4. července 1995;
- č. 5106874 ze dne 7. července 1995;
- č. 5107619 ze dne 28. července 1995;
- č. 5107922 ze dne 7. srpna 1995.

¹¹ Po obdržení upozornění belgických orgánů na nesrovnalosti týkající se nákladů mraženého telecího brzlíku Douane informatie Centrum (služba celního vyšetřování, dále jen „DIC“) z Rotterdamu (Nizozemsko) zahájila šetření, v rámci kterého vybrala určitý počet prohlášení pro podrobnější přezkum. Dne 20. března 1995 DIC z Rotterdamu napsala španělským celním orgánům, aby se jich dotázala, zda celní

dokument náležející k prohlášení T1 č. 5100508, vyhotovený žalobkyní dne 16. ledna 1995, byl předložen k vyřízení. Faxem ze dne 20. března 1995 španělské orgány odpověděly, že dokument se v rejstřících celního úřadu v Cádiz (Španělsko) neobjevuje. Faxem ze dne 23. března 1995 španělské orgány informovaly nizozemské orgány, že razítko na dotčeném prohlášení je falzifikát razítka používaného celním úřadem v Cádiz a že připojený podpis není podpisem jednoho z pověřených pracovníků tohoto úřadu. Dne 31. března 1995 DIC z Rotterdamu tuto nesrovnalost oznámila Fiscale Inlichtingen en Opsporingsdienst (Zpravodajské a vyšetřovací službě v daňové oblasti, dále jen „FIOD“) z Haarlem. Dne 18. dubna 1995 FIOD z Haarlem svěčil vyřízení tohoto spisu FIOD z Rotterdamu.

- 12 Dne 16. května 1995 celní úřad z Kerkrade (Heerlen, Nizozemsko) v rámci kontroly vzorků zaslal celním orgánům z Cádiz dvě žádosti o kontrolu *a posteriori* týkající se prohlášení T1 č. 5102442 a č. 5102443, vyhotovených žalobkyní dne 8. března 1995. Dne 29. června 1995 daly španělské orgány nizozemským orgánům na vědomí, že celní dokumenty nebyly předloženy úřadu příslušného orgánu, že obě razítka byla falzifikována a že podpisy nepatří úředníkovi úřadu příslušného orgánu. Dne 11. července 1995 o tom celní úřad z Kerkrade informoval FIOD z Rotterdamu.
- 13 Dne 12. června 1995 celní úřad z Kerkrade při příležitosti nové kontroly zaslal celním orgánům z Cádiz dvě žádosti o kontrolu *a posteriori* týkající se celních prohlášení T1 č. 5104187 a č. 5104188 vyhotovených žalobkyní dne 25. dubna 1995. Dne 10. července 1995 španělské orgány informovaly nizozemské orgány, že celní dokumenty nebyly předloženy úřadu příslušného orgánu a že razítka a podpisy byly falešné. Dne 19. července 1995 celní úřad z Kerkrade předal tyto závěry FIOD z Rotterdamu.

- 14 Dne 9. srpna 1995 nizozemská daňová správa žalobkyni kontaktovala ohledně nesrovnalostí ve vyřízení prohlášení. Dne 14. srpna 1995 nizozemské orgány uskutečnily šetření v kancelářích žalobkyně a odnesly spisy týkající se prohlášení pro vnější tranzit Společenství vyhotovená na účet Hector International.
- 15 Šetřením nizozemských celních orgánů bylo zjištěno, že čtrnáct celních prohlášení vyhotovených žalobkyní nebylo náležitě vyřízeno, přičemž zboží bylo odňato celnímu dohledu. Nizozemské celní orgány tedy v souladu s článkem 203 celního kodexu konstatovaly vznik celního dluhu žalobkyně s ohledem na skutečnost, že je hlavním povinným v režimu vnějšího tranzitu Společenství v dotčených operacích. Mezi lednem a dubnem 1996 nizozemské orgány zaslaly žalobkyni výzvu k úhradě dovozních cel, jež dlužila. Nizozemská daňová správa zrušila výzvu k úhradě odpovídající prohlášením žalobkyně týkajícím se dvou nákladů masa, které bylo ve Španělsku zničeno ohněm (T1 č. 5107619 ze dne 28. července a T1 č. 5107922 ze dne 7. srpna 1995).

Správní řízení týkající se žádosti o prominutí dovozního cla

- 16 Dne 21. srpna 1996 podala žalobkyně žádost o prominutí dovozního cla u nizozemských celních orgánů.
- 17 Dne 23. března 2000 nizozemské orgány předložily Komisi žádost o prominutí dovozního cla ve prospěch žalobkyně.

- 18 Dne 24. května 2000 Komise zaslala nizozemským orgánům první žádost o doplňující informace, kterou žádala, aby byla informována o přesné částce požadovaného prominutí. Dopisem ze dne 16. června 2000 nizozemské orgány uvedly, že žádost žalobkyně o prominutí se týkala pouze prohlášení vyhotovených po 23. březnu 1995, dni, kdy španělské celní orgány poprvé upozornily své nizozemské protějšky na existenci nesrovnalostí v prohlášeních žalobkyně. Žádost o prominutí se zvláště týkala celkové částky 925 706,20 NLG, tedy 420 067,16 eur.
- 19 Dne 4. července 2000 Komise zaslala nizozemským orgánům druhou žádost o doplňující informace. Tato žádost se týkala výměn informací mezi nizozemskými a španělskými orgány a zejména faxu ze dne 23. března 1995 zaslaného španělskými orgány nizozemským celním orgánům. Tyto celní orgány Komisi odpověděly dopisem ze dne 28. července 2000.
- 20 Dne 24. listopadu 2000 Komise vyhotovila třetí žádost o doplňující informace týkající se zejména průběhu šetření celních orgánů ohledně nenáležitě vyřízených prohlášení, úlohy žalobkyně ve sporných operacích a kritérií používaných nizozemskými orgány pro učinění závěru, že nedošlo k její hrubé nedbalosti. Nizozemské orgány odpověděly dopisem ze dne 8. srpna 2001, ke kterému byl připojen zápis zprávy FIOD z Rotterdamu ze dne 2. září 1996.
- 21 Dopisem ze dne 11. října 2001 Komise žalobkyni informovala, že hodlá přijmout zamítavé rozhodnutí ohledně žádosti o prominutí dovozního cla, přičemž upřesnila své námitky vůči ní a vyzvala ji, aby se vyjádřila ve lhůtě jednoho měsíce.

- 22 Dopisem ze dne 9. listopadu 2001 žalobkyně uvedla své stanovisko k námitkám uvedeným Komisí. Žalobkyně zejména Komisi upozorňuje na skutečnost, že podvod byl umožněn chováním jednoho nebo více španělských celníků nebo porušením celních předpisů španělskými celními orgány.
- 23 Po tvrzeních žalobkyně Komise dne 22. listopadu 2001 nizozemským orgánům zaslala novou žádost o doplňující informace. Tato čtvrtá žádost se hlavně týkala tvrzené účasti pověřených pracovníků španělské celnice na podvodu. Komise rovněž žádala o podrobnější informace o skutečnostech, které nizozemské orgány vedly k učinění závěru, že nedošlo k nedbalosti žalobkyně. Dopisem ze dne 2. srpna 2002 nizozemské orgány odpověděly na čtvrtou žádost Komise o doplňující informace.
- 24 Dne 7. října 2002 Komise přijala rozhodnutí REM 08/00, ve kterém konstatuje, že prominutí dovozního cla nebylo v daném případě odůvodněné (dále jen „napadené rozhodnutí“).
- 25 V napadeném rozhodnutí má Komise zaprvé zato, že v daném případě neexistuje zvláštní situace ve smyslu článku 239 celního kodexu. Komise zadruhé tvrdí, že žalobkyně se dopustila hrubé nedbalosti zejména proto, že i když je zkušeným hospodářským subjektem, který má znát celní předpisy a obchodní rizika vyplývající z její činnosti, neučinila všechna nezbytná opatření pro to, aby se proti těmto rizikům chránila, například dohledem nad zúčastněnými osobami a sjednáním náležitých pojištění.
- 26 Dopisem ze dne 10. prosince 2002 nizozemské orgány oznámily žalobkyni, že žádost o prominutí byla zamítnuta.

Řízení a návrhy účastníků řízení

- 27 Návrhem došlým kanceláři Soudu dne 28. ledna 2003 žalobkyně podala projednávanou žalobu. Dopisem ze dne 31. ledna 2003 svoji žalobu doplnila a odstranila její nedostatek.
- 28 Dne 30. dubna 2003 Španělské království podalo návrh na vstoupení vedlejšího účastníka do řízení na podporu návrhů Komise. Usnesením ze dne 5. června 2003 předseda pátého senátu Soudu povolil vstoupení Španělského království do řízení jako vedlejšího účastníka. Dne 23. července 2003 Španělské království předložilo vyjádření vedlejšího účastníka.
- 29 Na základě zprávy soudce zpravodaje Soud (první senát) rozhodl o zahájení ústní části řízení. V rámci organizačních procesních opatření Soud vyzval Komisi, aby předložila některé dokumenty. Komise vyhověla této žádosti ve stanovené lhůtě.
- 30 Na veřejném jednání dne 12. dubna 2005 byly vyslechnuty řeči účastníků řízení a jejich odpovědi na otázky Soudu.
- 31 Žalobkyně navrhuje, aby Soud:
- zrušil napadené rozhodnutí;
 - uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

32 Komise a Španělské království, které vstupuje do řízení na její podporu, navrhuji, aby Soud:

— zamítl žalobu jako neopodstatněnou;

— uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

33 Žalobkyně se na podporu své žaloby dovolává jediného žalobního důvodu vycházejícího z nesprávného posouzení a porušení povinnosti odůvodnění. Tento žalobní důvod je rozdělen do dvou částí. První část vychází z existence zvláštní situace ve smyslu článku 239 celního kodexu a článku 905 prováděcího nařízení. Druhá část vychází z neexistence podvodného jednání a hrubé nedbalosti ve smyslu těchto ustanovení.

34 Úvodem je namístě připomenout, že článek 239 celního kodexu stanoví možnost úplně nebo částečně vrátit zaplacené dovozní nebo vývozní clo nebo prominout částku celního dluhu. Pravidlo obsažené v tomto ustanovení bylo upřesněno článkem 905 prováděcího nařízení, který je obecným ustanovením o ekvité, určeným zejména k úpravě výjimečných situací, které jako takové nespádají pod jeden z případů uvedených v článcích 900 až 904 prováděcího nařízení (rozsudek Soudního dvora ze dne 25. února 1999, Trans-Ex-Import, C-86/97, Recueil, s. I-1041, bod 18).

- 35 Ze znění uvedeného článku 905 vyplývá, že vrácení dovozního cla podléhá splnění dvou kumulativních podmínek, tedy zaprvé existenci zvláštní situace a zadruhé neexistenci hrubé nedbalosti a podvodného jednání ze strany zúčastněné osoby (rozsudek Soudu ze dne 12. února 2004, Aslantrans v. Komise, T-282/01, Sb. rozh. s. II-693, bod 53).

K první části žalobního důvodu, vycházející z existence zvláštní situace

Úvod

— Argumenty účastníků řízení

- 36 Žalobkyně tvrdí, že Komise nesprávně učinila závěr, že v projednávaném případě se nejedná o zvláštní situaci. Zvláště následující okolnosti zakládají zvláštní situaci: zaprvé nesplnění povinností a nedbalosti, kterých se dopustily nizozemské orgány při odhalení podvodu, a jejich opožděné informování žalobkyně o nesrovnalostech týkajících se jí vyhotovených celních dokumentů, o kterých však věděly v raném stadiu; zadruhé možná účast úředníka španělské celnice na podvodu, jakož i nesplnění povinností těchto celních orgánů, a zatřetí nesplnění povinností v celní oblasti Komisí.
- 37 Komise tvrdí, že se nejedná o zvláštní situaci ve smyslu celní právní úpravy. Vzhledem k tomu, že jedna ze dvou kumulativních podmínek stanovených článkem 239 celního kodexu není splněna, postačuje to k odůvodnění zamítnutí žádosti o prominutí dovozního cla.

- 38 Španělské království má za to, že v projednávaném případě se nejedná o zvláštní situaci odůvodňující prominutí dovozního cla, a podotýká, že žádný důkaz ani argument neumožňuje prokázat účast španělských úředníků na podvodných operacích, kterých se týká napadené rozhodnutí.

— Závěry Soudu

- 39 Je třeba ihned připomenout, že podle ustálené judikatury okolnosti, které mohou zakládat zvláštní situaci ve smyslu článku 905 prováděcího nařízení, existují, pokud s ohledem na účel ekvity, který je základem článku 239 celního kodexu, jsou zjištěny prvky, které mohou uvést žadatele do výjimečné situace ve srovnání s ostatními hospodářskými subjekty vykonávajícími stejnou činnost (výše uvedený rozsudek Soudního dvora *Trans-Ex-Import*, bod 22; rozsudek Soudního dvora ze dne 27. září 2001, *Bacardi*, C-253/99, Recueil, s. I-6493, bod 56, a výše uvedený rozsudek *Aslantrans v. Komise*, bod 56). Ustanovení o ekvité stanovené celní právní úpravou Společenství má být totiž použito, pokud okolnosti, které charakterizují vztah mezi hospodářským subjektem a správním orgánem, jsou takové, že by nebylo spravedlivé tomuto hospodářskému subjektu způsobit újmu, kterou by jinak neutrpěl (viz obdobně rozsudky Soudního dvora ze dne 26. března 1987, *Coopérative agricole d'approvisionnement des Avirons*, C-58/86, Recueil, s. 1525, bod 22, a ze dne 29. dubna 2004, *British American Tobacco*, C-222/01, Recueil, s. I-4683, bod 63).
- 40 Pro určení, zda okolnosti projednávaného případu zakládají zvláštní situaci, musí Komise posoudit souhrn relevantních skutkových okolností (viz obdobně rozsudky Soudu ze dne 9. listopadu 1995, *France-aviation v. Komise*, T-346/94, Recueil, s. II-2841, bod 34, a ze dne 11. července 2002, *Hyper v. Komise*, T-205/99, Recueil, s. II-3141, bod 93). Komise přitom disponuje určitým prostorem pro uvážení, pokud jde o použití ustanovení o ekvité, přičemž je povinna tuto pravomoc vykonávat tak,

aby skutečně vyvážila na jedné straně zájem Společenství zajistit dodržování celních předpisů a na straně druhé zájem hospodářského subjektu jednajícího v dobré víře . neutrpět újmu překračující běžné obchodní riziko (viz obdobně výše uvedený rozsudek *Hyper v. Komise*, bod 95).

- 41 Vzhledem k těmto zásadám je namístě zkoumat, zda se Komise dopustila zjevně nesprávného uvážení tím, že v napadeném rozhodnutí shledala, že okolnosti uvedené žalobkyní nezakládají zvláštní situaci.

Co se týče údajných nedbalostí nizozemských orgánů při zjištění podvodu a jejich opožděného informování žalobkyně o nesrovnalostech týkajících se jí vyhotovených celních dokumentů

— Argumenty účastníků řízení

- 42 Žalobkyně uvádí, že i když je podvod běžným rizikem, které musí hospodářský subjekt nést, skutečnost, že vnitrostátní orgány v zájmu vyšetřování úmyslně dopustily porušení předpisů a nesrovnalosti, čímž umožnily vznik celního dluhu k tíži hlavního povinného, ji uvedla do výjimečné situace ve srovnání s ostatními hospodářskými subjekty vykonávajícími stejnou činnost (rozsudek Soudního dvora ze dne 7. září 1999, *De Haan*, C-61/98, Recueil, s. I-5003, bod 56).

- 43 Žalobkyně podotýká, že dne 23. března 1995 španělské orgány oznámily DIC z Rotterdamu, že razítka uvedená na jednom z jejích prohlášení T1 byla falešná. Dne 31. března 1995 DIC z Rotterdamu na tuto nesrovnalost upozornila FIOD

z Haarlem, která zahájila šetření. Nizozemské orgány tedy od března 1995 věděly o existenci podvodu dotýkajícího se žalobkyně. Žalobkyně uvádí, že nizozemské orgány ji však opomněly po dobu pěti měsíců o tomto podvodu informovat. Má v tomto ohledu za to, že je prakticky nemožné, aby se celní orgány úmyslně nerozhodly ji informovat až v pozdějším stadiu. Vzhledem k tomu, že celní orgány a DIC z Rotterdamu jsou obě součástí nizozemské daňové správy, nemohla DIC z Rotterdamu tvrdit, že šetřením podvodu byly pověřeny odlišné instance, aby odůvodnila opožděné informování žalobkyně.

- 44 V případě, že by Soud shledal, že nizozemské orgány úmyslně nedopustily spáchání podvodu, žalobkyně tvrdí, že se dopustily nedbalosti zejména z toho důvodu, že ji neodkladně neinformovaly o podvodném jednání, o kterém věděly. Rovněž uplatňuje, že nizozemské orgány nebyly dostatečně pečlivé při svém šetření týkajícím se dotčených nesrovnalostí.

- 45 Žalobkyně má za to, že zadržení této informace celními orgány nemůže být odůvodněno argumentem, podle kterého bylo třeba nejprve zjistit spojitost s jinými dokumenty. Žalobkyně tvrdí, že v březnu 1995 tyto orgány již mohly zjistit spojitost mezi prohlášeními T1 vyhotovenými jménem Hector International a falešnými razítky. I když je pravdou, že dotčená prohlášení se týkala různých výrobků, jednalo se však nicméně ve všech případech o operace přepravy masa a tato prohlášení vždy uváděla stejné deklaranty, příjemce, přepravce a celní úřady odeslání a určení. Nedbalost těchto orgánů při identifikaci a spojení relevantních informací a dlouhá doba trvání jejich šetření měla za následek, že žalobkyni, která nebyla upozorněna na nesrovnalosti, a pokračovala tedy ve vyhotovování prohlášení T1, zbytečně vznikl celní dluh. Zúčastněná osoba by však neměla utrpět škodu vyplývající z nesprávné, nedbalé a pozdní reakce celních orgánů.

- 46 Žalobkyně rovněž uvádí, že v souladu s čl. 379 odst. 1 prováděcího nařízení musí celní orgány deklarantovi co nejdříve oznámit přítomnost nesrovnalosti. I v případě nedostatku absolutní jistoty ohledně existence podvodu by pouhé jejich podezření mělo celní orgány vést k upozornění zúčastněné osoby.
- 47 Žalobkyně ostatně uvádí, že podle článku 94 celního kodexu byla jakožto celní deklarant povinna poskytnout jistotu pro doručená prohlášení T1. Poskytla takto soubornou jistotu pro pokrytí následných operací v souladu s článkem 191 celního kodexu. Uplatňuje, že vzhledem k tomu, že celní orgány konstatovaly, že prohlášení T1 č. 5100508 ze dne 16. ledna 1995 nemá být považováno za vyřízené, bylo evidentní, že jí bylo uloženo clo, které mělo být zapláceno z poskytnuté jistoty. Celní orgány však v rozporu s tím, co stanoví článek 220 první pododstavec a článek 221 první pododstavec celního kodexu, v krátké lhůtě clo nezaúčtovaly a nevybraly. Jistota poskytnutá žalobkyní z tohoto důvodu na konci března 1995 již nebyla dostatečná. Z toho vyplývá, že žalobkyně po tomto datu neměla mít možnost vyhotovit prohlášení T1, pokud jistota nebyla doplněna v souladu s článkem 198 celního kodexu. Toto nesplnění povinnosti podle celní právní úpravy Společenství nizozemskými orgány způsobilo žalobkyni závažnou újmu.
- 48 Žalobkyně dochází k závěru, že se mohla vyhnout vzniku pozdějšího celního dluhu, kdyby ji nizozemské orgány informovaly o možnosti existence podvodu. Tím, že nizozemské orgány neprávem zasáhly příliš pozdě, vytvořily zvláštní situaci, v důsledku které se žalobkyně dostala do nevýhodnějšího postavení, než jaké je postavení ostatních hospodářských subjektů (rozsudek Soudu ze dne 7. června 2001, *Spedition Wilhelm Rottermund v. Komise*, T-330/99, Recueil, s. II-1619).
- 49 Komise uvádí, že nizozemské orgány v projednávaném případě o podvodu nevěděly a vědomě nedopustily porušení předpisů a nesrovnalostí v zájmu vyšetřování, na

rozdíl od situace ve věci, která vedla k vydání rozsudku De Haan. Jak totiž vyplývá jak z žádosti o prominutí nizozemských orgánů, tak z dopisu oddělení daní celního okrsku z Rotterdamu ze dne 24. září 1998, kterým se zamítá žádost žalobkyně, FIOD zjistil spojitost mezi těmito různými nesrovnalostmi odhalenými různými původně odlišnými šetřeními až dne 24. července 1995.

- 50 Komise rovněž uvádí, že nizozemské orgány se zbytečně neopozdily ve zjištění spojitosti mezi dostupnými informacemi a v informování o nich žalobkyně. Doba, která takto uplynula od obdržení v Nizozemsku upozornění týkajícího se prvního dokumentu nesprávně vyřízeného, byla zcela nezbytná ke zjištění spojitosti s nesrovnalostmi zjištěnými u čtyř dalších dokumentů a k určení povahy a rozsahu těchto nesrovnalostí, což bylo potvrzeno nizozemskými daňovými orgány v jejich rozhodnutí o zamítnutí stížnosti žalobkyně. V průběhu tohoto šetření různé dotčené služby nizozemské správy usilovně pracovaly.
- 51 Komise rovněž uplatňuje, že vnitrostátní orgány nejsou ze zákona povinny deklaranta neodkladně informovat, jakmile zjistí nesrovnalosti v rámci řízení o tranzitu Společenství, a podotýká, že taková povinnost by *a priori* vylučovala jakékoli šetření případné účasti uvedeného deklaranta na nesrovnalostech. V tomto ohledu Komise uplatňuje, že není vhodné na projednávanou věc vztahovat závěry z judikatury De Haan, neboť takové rozhodnutí by bylo v rozporu s přesným výkladem, který musí převažovat v případě ustanovení stanovících prominutí dovozních a vývozních cel (rozsudek Soudního dvora ze dne 11. listopadu 1999, Söhl & Söhlke, C-48/98, Recueil, s. I-7877).
- 52 Co se týče argumentů žalobkyně týkajících se porušení jednak čl. 379 odst. 1 prováděcího nařízení a jednak čl. 220 odst. 1 a čl. 221 odst. 1 celního kodexu

nizozemskými orgány, Komise tvrdí, že se jedná o nové žalobní důvody, žalobkyní poprvé uvedené ve stadiu repliky, které nejsou založeny na skutečnostech, které se objevily během řízení. Komise tedy Soudu navrhuje, aby je prohlásil za nepřipustné. Komise podpůrně podotýká, že ze znění čl. 379 odst. 1 prováděcího nařízení vyplývá, že nizozemské orgány měly deklaranta informovat nejpozději před uplynutím jedenácti měsíců ode dne registrace prohlášení o tranzitu Společenství. Co se týče údajného porušení článků 220 a 221 celního kodexu, Komise uvádí, že jakmile nizozemské orgány zjistily existenci podvodného systému, urychleně informovaly žalobkyni a provedly v souladu s použitelnými předpisy zaúčtování, oznámení a výběr částky takto zjištěného celního dluhu.

— Závěry Soudu

53 Soud má úvodem za to, že argument Komise, podle kterého žalobkyně poprvé uvedla ve stadiu repliky dva nové žalobní důvody vycházející z porušení čl. 379 odst. 1 prováděcího nařízení a čl. 220 odst. 1 a čl. 221 odst. 1 celního kodexu nizozemskými orgány, nemůže být přijat. Je totiž namístě konstatovat, že těmito argumenty žalobkyně pouze upřesňuje a rozvíjí žalobní důvod vycházející z údajného pozdního informování o existenci nesrovnalostí týkajících se vyřízení jejích celních prohlášení nizozemskými orgány. Je přitom třeba zaznamenat, že tento žalobní důvod je uveden v návrhu na zahájení řízení (viz zejména bod 24 a body 34 až 40 žaloby).

54 K věci samé je namístě uvést, že potřeby šetření určeného ke zjištění a určení pachatelů nebo spolupachatelů spáchaného nebo připravovaného podvodu mohou legitimně odůvodnit úmyslné opomenutí celkově nebo částečně informovat

hlavního povinného o skutečnostech šetření, i když by se tento posledně uvedený nikterak neúčastnil spáchání podvodných jednání (výše uvedený rozsudek De Haan, bod 32). Vnitrostátní orgány tedy legitimně mohou nechat spáchat přestupky nebo nesrovnalosti, aby mohly lépe odhalit síť, identifikovat pachatele podvodu a zajistit nebo potvrdit důkazy. Zatížení dlužníka celním dluhem vyplývajícím z těchto postupů spojených se stíháním porušení předpisů by však bylo v rozporu s účelem ustanovení o ekvité, které je základem článku 905 prováděcího nařízení, v tom, že dlužník by se takto dostal do výjimečné situace ve srovnání s ostatními hospodářskými subjekty vykonávajícími stejnou činnost. Opomenutí informovat dlužníka, pro účely šetření zahájeného celními a policejními orgány, o průběhu tohoto šetření v případě neexistence jakéhokoli podvodného jednání a nedbalosti přičitatelné dlužníkovi zakládá zvláštní situaci (výše uvedený rozsudek De Haan, bod 53; výše uvedený rozsudek British American Tobacco, bod 64, a rozsudek Soudu ze dne 14. prosince 2004, Nordspedizionieri di Danielis Livio a další v. Komise, T-332/02, Sb. rozh. s. II-4405, bod 51).

- 55 V projednávaném případě, jak vyplývá ze zprávy FIOD z Rotterdamu ze dne 2. září 1996, podvod, kterým byla stížena prohlášená vyhotovená žalobkyní, byl zjištěn v rámci tří nezávislých postupů různých služeb nizozemských orgánů. První nesrovnalost byla zjištěna dne 20. a 23. března 1995 DIC z Rotterdamu v rámci šetření týkajícího se operací přepravy telecího brzlíku (viz bod 11 výše). Druhá byla zjištěna dne 29. června 1995 celním úřadem z Kerkrade v rámci kontroly vzorků (viz bod 12 výše). Třetí byla odhalena dne 10. července 1995 celním úřadem z Kerkrade v důsledku zjištění, že ve dvou celních prohlášeních nebyla zcela vyplněna část „Kontrola úřadem určení“ (viz bod 13 výše). Dvě posledně uvedené nesrovnalosti se mimo jiné týkaly různých masových výrobků z telecích brzlíků, hovězího masa a drůbeže. Je třeba rovněž poznamenat, že FIOD z Rotterdamu zjistil spojitost mezi těmito třemi věcmi až dne 24. července 1995. Z toho vyplývá, že je třeba učinit závěr, že v projednávaném případě nizozemské celní orgány vědomě neumožnily porušení předpisů za účelem zjištění a určení pachatelů nebo spolupachatelů spáchaných podvodů.

- 56 Je každopádně namístě konstatovat, že dne 23. března 1995 nizozemské celní orgány již věděly o jednom případě podvodu týkajícího se operace vnějšího tranzitu Společenství, jehož prohlášení bylo vyhotoveno žalobkyní a pro které byla žalobkyně hlavním povinným pro účely tranzitního režimu. Nizozemské orgány však žalobkyni informovaly až 9. srpna 1995, tedy čtyři a půl měsíce později.
- 57 Je však třeba poznamenat, že čl. 379 odst. 1 prováděcího nařízení stanoví, že pokud, jako v projednávaném případě, zásilka nebyla předložena úřadu určení a místo porušení předpisů nebo nesrovnalosti nelze zjistit, oznámí to úřad odeslání hlavnímu povinnému „co nejdříve“. I přesto, že toto ustanovení tedy nestanoví určitou lhůtu pro informování hlavního povinného, jelikož se omezuje na stanovení, že toto oznámení musí být učiněno nejpozději před uplynutím jedenácti měsíců ode dne registrace prohlášení pro tranzit Společenství, vnitrostátním orgánům každopádně ukládá povinnost řádné péče v informování hlavního povinného.
- 58 Toto oznámení nevyřízení celní operace zúčastněné osobě má více účelů. Zaprvé v souladu s čl. 379 odst. 2 prováděcího nařízení musí být v tomto oznámení uvedena zejména lhůta tří měsíců, ve které může zúčastněná osoba úřadu odeslání prokázat řádné provedení tranzitní operace nebo skutečné místo porušení předpisů. Oznámení uvedené lhůty hlavnímu povinnému je takto předpokladem vybrání celního dluhu celními orgány a směřuje k ochraně jeho zájmů (rozsudek Soudního dvora ze dne 20. ledna 2005, Honeywell Aerospace, C-300/03, Sb. rozh. s. I-689, body 23 a 24). Toto oznámení, zadruhé, umožňuje hospodářskému subjektu jednajícímu v dobré víře zjistit, že zásilka byla zcizena a přijmout tedy opatření nezbytná pro zabránění vzniku celního dluhu u obdobných následných zásilek. Vědomost o této nesrovnalosti, zatřetí, případně umožní hlavnímu povinnému doplnit jistotu poskytnutou celním orgánům pro účely zajištění zaplacení celního dluhu v souladu s článkem 198 celního kodexu.

59 Je však třeba uvést, že skutečnost, že celní orgány zúčastněné osobě neodkladně neoznámily zjištění podvodu, který se jí týká, a v tomto ohledu nepřistoupily k předchozímu šetření, není nedbalostním jednáním celních orgánů. Stejně tak jako tyto orgány mohou legitimně dopustit spáchání porušení předpisů, aby mohly lépe odhalit síť, zjistit pachatele a zajistit nebo potvrdit důkazy (výše uvedený rozsudek De Haan, bod 53), mohou legitimně zahájit šetření nesrovnalostí zjištěných v rámci tranzitní operace Společenství, aniž by o tom nejdříve informovaly hlavního povinného, pro účely zejména vymezení povahy a rozsahu zjištěných nesrovnalostí a posouzení odpovědnosti různých subjektů zúčastněných na dotčené operaci, včetně samotného hlavního povinného. Předchozí oznámení existence podvodu zúčastněným na dotčené celní operaci by mohlo skutečně narušit šetření a zkomplikovat shromažďování relevantních důkazů.

60 Jak však Soudní dvůr uvedl ve výše uvedeném rozsudku De Haan, pokud je výkon vyšetřovacích pravomocí celními nebo policejními orgány legitimní, potřeby šetření zahájeného těmito orgány, pokud neexistuje jakékoliv podvodné jednání a nedbalost přičitatelná dlužníkovi a pokud posledně uvedený nebyl informován o průběhu šetření, zakládají zvláštní situaci (výše uvedený rozsudek De Haan, bod 53). Jak Komise uznala na jednání, skutečnost, že hlavní povinný, oběť tohoto podvodu, nebyl od určitého okamžiku vymezeného podle okolností projednávaného případu informován o spáchání podvodu, jej může uvést do zvláštní situace, pokud jde o celní dluh týkající se podvodných operací, ke kterým došlo po zjištění tohoto podvodu, se kterým jsou spojeny, avšak před informováním hlavního povinného.

61 Zatížení subjektu jednajícího v dobré víře celním dluhem vyplývajícím z opomenutí nebo zpoždění vnitrostátních orgánů upozornit jej na existenci podvodu, který se jej týká, by bylo v rozporu s účelem ustanovení o ekvité v tom, že dlužník by se takto dostal do výjimečné situace ve srovnání s ostatními subjekty vykonávajícími tutéž činnost. Z toho vyplývá, že by nebylo spravedlivé tomuto subjektu způsobit újmu,

kterou by jinak neutrpěl (výše uvedený rozsudek Coopérative agricole d'approvisionnement des Avirons, bod 22, a výše uvedený rozsudek British American Tobacco, bod 63) a která by převyšovala běžné obchodní riziko vyplývající z jeho hospodářské činnosti (výše uvedený rozsudek Hyper v. Komise, bod 95).

- 62 V projednávaném případě je třeba určit, od kterého okamžiku mohly nizozemské orgány žalobkyni informovat o dotčených nesrovnalostech. Dne 23. března 1995 DIC z Rotterdamu zjistila první případ podvodu týkajícího se žalobkyně, který se týkal prohlášení T1 č. 5100508 ze dne 16. ledna 1995. FIOD z Haarlem se o tom dozvěděla dne 31. března 1995 a FIOD z Rotterdamu o tom byla informována dne 18. dubna 1995. Mezi účastníky řízení je nesporné, že FIOD byla orgánem příslušným k vyšetřování dotčených nesrovnalostí a informování žalobkyně o nich. Od 18. dubna 1995 tedy FIOD z Rotterdamu prováděla šetření zjištěného podvodu. Žalobkyni však o zjištěné nesrovnalosti informovala až 9. srpna 1995.

- 63 S ohledem na předcházející je namístě učinit závěr, že i když se nizozemské orgány nedopustily v průběhu svých šetření nedbalosti, skutečnost, že tyto orgány žalobkyni během určité doby a pro potřeby uvedených šetření neupozornily na podvod, který se jí týká, je okolností, která žalobkyni uvedla do zvláštní situace, co se týče části celního dluhu týkajícího se sporných operací vnějšího tranzitu Společenství. Byla-li by totiž žalobkyně celními orgány informována o nesrovnalostech v prohlášeních v přiměřené lhůtě od 18. dubna 1995, kdy o nich byla FIOD z Rotterdamu informována, mohla po zcizení dotčených zásilek přijmout opatření nezbytná k zamezení vzniku jejího celního dluhu vyplývajícího ze zásilek odeslaných od 12. června 1995. Soud má tedy za to, že podmínky existence zvláštní situace jsou v projednávaném případě splněny, pokud jde o celní dluh vyplývající z prohlášení vyhotovených žalobkyní od 12. června 1995.

64 Je tedy namístě učinit závěr, že se Komise dopustila zjevně nesprávného uvážení tím, že shledala, že žalobkyně se nenachází ve zvláštní situaci ve smyslu článku 239 celního kodexu a článku 905 prováděcího nařízení, co se týče celního dluhu vyplývajícího z operací uskutečněných od 12. června 1995.

65 Aniž by tedy bylo nezbytné rozhodnout o ostatních okolnostech dovolávaných žalobkyní, je namístě přijmout první část žalobního důvodu.

K druhé části žalobního důvodu, vycházející z neexistence podvodného jednání a hrubé nedbalosti ze strany žalobkyně

Argumenty účastníků řízení

66 Žalobkyně tvrdí, že není zpochybněno, že jednala v dobré víře a že se podvodu neúčastnila. Komise jí však nicméně neprávem vytýká, že byla zjevně nedbalá.

67 Žalobkyně uvádí, že nizozemské orgány v žádosti o prominutí cla Komisi uvedly, že žalobkyni není možno vytýkat jakoukoli zjevnou nedbalost. Toto stanovisko potvrdily v průběhu správního řízení, zejména ve svých odpovědích na dvě žádosti Komise o doplňující informace ze dne 8. srpna 2001 a ze dne 2. srpna 2002. Žalobkyně uplatňuje, že posouzení existence takové nedbalosti Komisí musí být uskutečněno na základě všech relevantních informací, včetně prohlášení vnitro-

státních orgánů (výše uvedený rozsudek France-aviation v. Komise, bod 36), před kterými má zúčastněná osoba právo být vyslechnuta (rozsudek Soudu ze dne 18. ledna 2000, Mehibas Dordtselaan v. Komise, T-290/97, Recueil, s. II-15, body 27 až 29). Komise se však odchylovala od názoru nizozemských orgánů, aniž by dostatečně uvedla důvody.

- 68 Žalobkyně rovněž podotýká, že jak vyplývá z praxe Komise (rozhodnutí Komise REM 21/00, 22/00, 23/00 a 24/00 ze dne 23. července 2001, bod 42), jakož i z judikatury (rozsudek Soudu ze dne 19. února 1998, Eyckeler & Malt v. Komise, T-42/96, Recueil, s. II-401, body 159 a 160), pro účely učinění závěru o existenci zjevné nedbalosti je třeba zkoumat, zda chování zúčastněné osoby bylo v rozporu s obvyklou obchodní praxí. V projednávaném případě však její chování bylo s takovou praxí v souladu. Co se týče zejména výtky, že nesjednala pojištění pro převoz zboží, žalobkyně uvádí, že nizozemské orgány ve své odpovědi ze dne 2. srpna 2002 na žádost Komise o informace uvedly, že v rozhodné době nebylo snadné pojištění sjednat a že to ani nebylo obvyklou praxí. Navíc tvrdí, že skutečnost, že sjednala či nesjednala pojištění nemá žádný vliv na existenci zjevné nedbalosti. Žalobkyně konečně podotýká, že i když Komise uvedla, že sjednání pojištění je pouze jedním z kritérií posouzení existence zjevné nedbalosti, nezjistila ani neupřesnila ostatní kritéria použitá v projednávaném případě. Žalobkyně dochází k závěru, že tedy nemohla reagovat náležitým způsobem.
- 69 Žalobkyně kromě toho uvádí, že se nedopustila nedbalosti ve svých obchodních vztazích s Hector International. Uvádí, že od března 1993 posledně uvedená společnost vykonávala přepravu pro LEP International UK, sesterskou společnost žalobkyně, k její celkové spokojenosti. Na žádost Hector International ji LEP International UK kontaktovala s žalobkyní. Žalobkyně začala vyhotovovat prohlášení T1 pro Hector International až poté, co se ujistila, že posledně uvedená je solventní, a poté, co obdržela prohlášení týkající se odpovědnosti a záruk Hector International v případě nesprávného vyřízení celních dokumentů. Žalobkyně se navíc ujistila, že byl pokaždé vyhotoven pouze omezený počet prohlášení T1 a že nové dokumenty

byly vyhotoveny až poté, co mohly být předchozí dokumenty přiměřeně považovány za vyřízené. Vždy trvala na tom, aby jí Hector International vrátila část vyhotovení č. 5 prohlášení T1, na které bylo vždy razítko španělského celního orgánu a podpis úředníka španělského celního orgánu, které se však poté ukázaly jako falešné. Žalobkyni byly kromě toho u každé zásilky nazpět doručeny nákladní listy „CMR“, které byly podepsané a orazítkované při přijetí, což prokazuje, že maso došlo do místa určení. Z toho vyplývá, že žalobkyně učinila vše, co bylo možné, aby zamezila jakékoli újmě vyplývající z nevyřízení celních dokumentů, a nedopustila se tedy nedbalosti.

70 Komise má za to, že v napadeném rozhodnutí právně dostačujícím způsobem prokázala v projednávaném případě zjevnou nedbalost žalobkyně.

71 Uvádí, že otázka zjevné nedbalosti žalobkyně nesouvisí s otázkou, zda jednala, či nejednala v dobré víře. Komise připouští, že nizozemský celní orgán ji informoval, že se nejedná ani o podvodné jednání, ani o zjevnou nedbalost ze strany žalobkyně. Připomíná však, že ho dvakrát žádala, aby upřesnil svoje stanovisko, poprvé ve své žádosti o informace ze dne 24. listopadu 2000 a podruhé ve své žádosti o informace ze dne 22. listopadu 2001. Odpovědi nizozemských orgánů jí však nepomohly určit, zda se v projednávaném případě jedná o zjevnou nedbalost žalobkyně, jelikož se uvedené orgány podle těchto oznámení omezily na použití zásady presumpce neviny a měly za to, že žalobkyně jednala až do prokázání opaku v dobré víře.

72 Komise podotýká, že zvláštní odpovědnost hlavního povinného v režimu tranzitu Společenství musí být zohledněna pro určení, zda se dopustil zjevné nedbalosti, či

nikoliv. Uvádí, jak je uvedeno v napadeném rozhodnutí v bodě 46, že za tímto účelem musí zohlednit zkušenost zúčastněné osoby, řádnou péči, kterou projevila a složitost právní úpravy (rozsudek Soudu ze dne 5. června 1996, *Günzler Aluminium v. Komise*, T-75/95, Recueil, s. II-497). Jako společnost zajišťující celní odbavení však žalobkyně byla zkušeným hospodářským subjektem, který měl znát obchodní rizika vyplývající z této činnosti (47. bod odůvodnění napadeného rozhodnutí). Právní úprava týkající se tranzitních operací jasně stanoví povinnosti hlavního povinného a odpovědnost z nich vyplývající (48. bod odůvodnění napadeného rozhodnutí). Deklarant měl konečně učinit všechna opatření nezbytná k vyhnutí se obchodnímu riziku, což neučinil (49. a 50. bod odůvodnění napadeného rozhodnutí).

- 73 Zvláště co se týče otázky, zda žalobkyně projevila řádnou péči, Komise uvádí, že otázka sjednání pojištění je pouze jednou skutečností k posouzení. Komise má za to, že vzhledem k okolnostem projednávaného případu dospěla právem k závěru, že žalobkyně neprojevila nezbytnou opatrnost, aby se chránila proti případným rizikům.

- 74 Co se týče opatrnosti, kterou měla žalobkyně projevit k tomu, aby se přesvědčila o důvěryhodnosti Hector International, Komise podotýká, že žalobkyně tyto skutečnosti uvedla až ve své replice. Připomíná, že žalobkyně podepsala prohlášení, ve kterém tvrdí, že nemá co dodat ke spisu předanému nizozemskými orgány, a že měla příležitost vyjádřit se k dopisu Komise ze dne 11. října 2001, ve kterém Komise výslovně učinila závěr, že se jedná o zjevnou nedbalost žalobkyně. Komise má tedy za to, že není opodstatněné, aby se žalobkyně v tomto stadiu opírala o nové skutečnosti proto, aby jí vytýkala, že napadené rozhodnutí dostatečně neodůvodnila.

Závěry Soudu

- 75 Pro posouzení, zda se jedná o zjevnou nedbalost ve smyslu článku 239 celního kodexu a článku 905 prováděcího nařízení, je třeba zohlednit zejména složitost ustanovení, jejichž nepoužití vedlo ke vzniku celního dluhu, jakož i odbornou zkušenost a řádnou péči subjektu (výše uvedený rozsudek Söhl & Söhlke, bod 56).
- 76 Komise v projednávaném případě v napadeném rozhodnutí zaprvé uvedla, že žalobkyně jakožto zkušený hospodářský subjekt měla znát celní právní úpravu a obchodní rizika své činnosti (47. bod odůvodnění), zadruhé, že právní úprava týkající se tranzitních operací jasně stanoví povinnosti hlavního povinného a odpovědnost, která z nich vyplývá (48. bod odůvodnění), a zatřetí, že s ohledem na její odpovědnost jakožto hlavního povinného žalobkyni přísluší přijmout všechna opatření nezbytná na ochranu proti obchodnímu riziku (49. bod odůvodnění).
- 77 Tři výše uvedené skutečnosti, tedy složitost ustanovení předpisů, odborná zkušenost a řádná péče subjektu, jsou však pouze posuzovacími kritérii, na jejichž základě Komise musí *in concreto* posoudit, zda chování hospodářského subjektu bylo zjevně nedbalé (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek Söhl & Söhlke, bod 59). Komise má v rámci svého rozboru totiž zjistit konkrétní jednání či opomenutí žadatele o prominutí, které samo o sobě nebo ve svém celku ve světle zejména uvedených kritérií zakládá zjevnou nedbalost.
- 78 V tomto ohledu je nutné uvést, že nizozemské orgány jak ve své žádosti o prominutí, tak poté dvakrát během správního řízení u Komise dospěly k závěru, že nemohlo být prokázáno, že se žalobkyně dopustila podvodného jednání nebo zjevné nedbalosti.

Komise měla v napadeném rozhodnutí každopádně za to, že chování žalobkyně mělo být považováno za výsledek její zjevné nedbalosti (51. bod odůvodnění). Pokud se však Komise odchýlila od tohoto stanoviska vnitrostátních orgánů (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek *France-aviation v. Komise*, bod 36), měla na základě relevantních skutečností prokázat existenci zjevné nedbalého chování žalobkyně.

- 79 Jak však Komise na jednání uznala, napadené rozhodnutí identifikuje pouze dvě specifická chování žalobkyně, která mohou prokázat existenci její zjevné nedbalosti. V první řadě se jedná o skutečnost, že nedohlížela na zúčastněné osoby, a v druhé řadě o skutečnost, že nesjedнала náležitá pojištění (49. bod odůvodnění).
- 80 Pokud jde o první výtku vycházející z údajného opomenutí žalobkyně dohlížet na zúčastněné osoby, napadené rozhodnutí nijak neupřesňuje, v čem byla žalobkyně v tomto ohledu nedbalá. V případě nedostatku byť i minimálního rozvinutí této výtky musí mít Soud za to, že nebyla prokázána. Připustit tento žalobní důvod by znamenalo mít za to, že každý subjekt, který je obětí podvodného jednání ze strany třetí osoby, se kterou udržoval obchodní vztahy, se dopustil zjevné nedbalosti.
- 81 Mimo to je nutno uvést, že žalobkyně tvrdí, že přijala celou sérii opatření vůči Hector International. Prohlášení T1 pro Hector International takto začala vyhotovovat až poté, co se ujistila, že tato společnost byla solventní, a poté, co obdržela prohlášení týkající se její odpovědnosti a záruk pro případ nesprávného vyřízení celních dokumentů. Navíc se ujistila, že byl pokaždé vyhotoven pouze omezený počet prohlášení T1 a že nové dokumenty byly vyhotoveny až poté, co mohly být předchozí dokumenty přiměřeně považovány za vyřízené. Konečně vždy

trvala na tom, aby jí byla vrácena část vyhotovení č. 5 prohlášení T1, na které bylo pokaždé uvedeno razítko španělské celnice a podpis úředníka španělské celnice, jakož i nákladní listy „CMR“ podepsané a orazítkované při přijetí. Tato opatření, jejichž existence nebyla Komisí zpochybněna, se jeví jako obezřetné a řádné chování žalobkyně při dohledu nad osobami zúčastněnými na dotčených celních operacích.

- 82 Soud nemůže argument Komise, podle kterého není opodstatněné, aby se žalobkyně opírala o tyto skutečnosti, neboť byly uvedeny až ve stadiu repliky, přijmout. Je třeba totiž připomenout, že Komise má prokázat existenci zjevné nedbalosti žalobkyně v projednávaném případě. Ve svém dopise ze dne 11. října 2001, kterým oznámila své námitky, však Komise neupřesnila, proč má za to, že žalobkyně byla nedbalá při dohledu nad zúčastněnými osobami. Žalobkyně ve své odpovědi ze dne 9. listopadu 2001 tvrdila, že se nedopustila nedbalosti zejména proto, že jednala svědomitě co se týče přepravy a že nebyla schopna ověřit, zda k nesrovnalostem došlo během vyřízení. Komise v napadeném rozhodnutí poté uvedla výtku vycházející z údajných nedostatků při dohledu nad zúčastněnými osobami, aniž by ji více upřesnila. V návrhu na zahájení řízení v projednávané věci žalobkyně opětovně uvedla, že jí nemůže být činěna žádná výtky vzhledem ke zjištěným nesrovnalostem, a trvala na tom, že její chování v projednávaném případě bylo v souladu s běžnou obchodní praxí. Komise ve své žalobní odpovědi opětovně uvádí své stanovisko a zpochybňuje tvrzení žalobkyně. S ohledem na předcházející nemůže být žalobkyni vytýkáno, že ve své replice doplnila argumenty a relevantní skutečnosti proti tvrzení obsaženému v napadeném rozhodnutí a v žalobní odpovědi.

- 83 Co se týče druhé výtky vycházející z toho, že žalobkyně nesjedнала náležitá pojištění, je nutno uvést, že má-li se hospodářský subjekt chránit před běžným obchodním rizikem, a pokud tedy pouhá skutečnost, že utrpěl finanční újmu, není zvláštní situací ve smyslu celních předpisů Společenství (viz v tomto smyslu výše uvedený

rozsudek Hyper v. Komise, body 113 a 114), nemůže každopádně být jako obecné pravidlo přijato, že nesjednání pojištění by bylo samo o sobě zjevně nedbalým jednáním hospodářského subjektu. Komise v napadeném rozhodnutí neuvedla důvody, za kterých by vzhledem k okolnostem projednávaného případu byla skutečnost, že žalobkyně nepojistila rizika vyplývající ze sporných operací, zjevně nedbalým jednáním. V tomto ohledu je třeba uvést, že sjednání či nesjednání náležitého pojištění určuje, kdo ponese celní dluh a újmu vyplývající ze sporných operací, tedy zda celní zástupce, či jeho pojišťovatel. Skutečnost, že žalobkyně nemá vůči pojišťovací společnosti právo na regresní úhradu částky celního dluhu, který dluží, a musí jej nést sama, nemá důsledky na podmínky zakládající právo na prominutí uvedeného dluhu z důvodů ekvity, a tedy ani na povinnost Komise toto prominutí přiznat, pokud jsou uvedené podmínky splněny. Mimo to by mohl pojišťovatel buď vstoupit do práv zástupce vůči celním orgánům, nebo očekávat výsledek jednání zástupce u Komise. Z toho vyplývá, že skutečnost, že nebylo sjednáno pojištění, nezakládá nedbalost.

- 84 Je třeba navíc uvést, že podle článku 239 celního kodexu lze dovozní clo vrátit nebo prominout v případech, které vyplývají z okolností, jež nelze přičítat podvodnému jednání nebo hrubé nedbalosti zúčastněné osoby. Stejně tak článek 905 prováděcího nařízení stanoví, že žádost o prominutí musí obsahovat odůvodnění, že se jedná o zvláštní situaci, která vznikla na základě okolností, jejichž vznik nelze přičítat podvodnému jednání ani hrubé nedbalosti. Ze samotného obsahu těchto ustanovení vyplývá, že musí existovat spojitost mezi nedbalostí vytýkanou subjektu a konstatovanou zvláštní situací. V případě neexistence takového vztahu by bylo nespravedlivé zamítnout žádost o prominutí nebo vrácení. V projednávaném případě je však namístě poznamenat, že neexistence sjednání pojištění žalobkyní nepřispěla ke spáchání podvodu ani nezkomplikovala jeho odhalení. Tato okolnost *a fortiori* nemá žádný vztah ke skutečnosti, že nizozemské orgány žalobkyni během určitého období neoznámily existenci podvodu, týkajícího se jednoho z jejích prohlášení.

85 Je tedy namístě učinit závěr, že Komise se dopustila zjevně nesprávného uvážení tím, že dospěla k závěru, že se jedná o zjevnou nedbalost žalobkyně.

86 V důsledku toho musí být druhá část žalobního důvodu přijata.

87 Z toho vyplývá, že je namístě projednávanou žalobu přijmout.

K nákladům řízení

88 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu Soudu bude účastníku řízení, který byl ve sporu neúspěšný, uložena náhrada nákladů řízení, pokud účastník řízení, který byl ve sporu úspěšný, náhradu nákladů ve svém návrhu požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise byla ve svých návrzích neúspěšná, je namístě uložit jí náhradu vlastních nákladů řízení a nákladů řízení vynaložených žalobkyní, v souladu s návrhy žalobkyně.

89 Podle čl. 87 odst. 4 jednacího řádu Španělské království, vedlejší účastník, ponese vlastní náklady řízení.

Z těchto důvodů

SOUD (první senát)

rozhodl takto:

- 1) **Rozhodnutí Komise REM 08/00 ze dne 7. října 2002 se zrušuje v rozsahu, v němž zamítá prominutí dovozního cla uloženého žalobkyni vzhledem k celním operacím, které uskutečnila od 12. června 1995.**
- 2) **Komise ponese vlastní náklady řízení a náklady řízení vynaložené žalobkyní.**
- 3) **Španělské království ponese vlastní náklady řízení.**

Cooke

García-Valdecasas

Labucka

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 27. září 2005.

Vedoucí soudní kanceláře

Předseda

H. Jung

J. D. Cooke

Obsah

Právní rámec	II - 3889
Pravidla týkající se vnějšího tranzitu Společenství	II - 3889
Pravidla týkající se vrácení nebo prominutí dovozního nebo vývozního cla	II - 3892
Skutkový základ sporu	II - 3893
Dotčené operace vnějšího tranzitu Společenství	II - 3893
Správní řízení týkající se žádosti o prominutí dovozního cla	II - 3896
Řízení a návrhy účastníků řízení	II - 3899
Právní otázky	II - 3900
K první části žalobního důvodu, vycházející z existence zvláštní situace	II - 3901
Úvod	II - 3901
— Argumenty účastníků řízení	II - 3901
— Závěry Soudu	II - 3902
Co se týče údajných nedbalostí nizozemských orgánů při zjištění podvodu a jejich opožděného informování žalobkyně o nesrovnalostech týkajících se jí vyhotovených celních dokumentů	II - 3903
— Argumenty účastníků řízení	II - 3903
— Závěry Soudu	II - 3907
K druhé části žalobního důvodu, vycházející z neexistence podvodného jednání a hrubé nedbalosti ze strany žalobkyně	II - 3912
Argumenty účastníků řízení	II - 3912
Závěry Soudu	II - 3916
K nákladům řízení	II - 3920